

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
4.Bhar.46/2016/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2016. év április hó 12. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A lopás vétsége miatt vádlott ellen indult büntetőügyben az ügyész másodfellebbezését elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2014. év szeptember hó 12. napján kelt 21.Bf.5878/2014/7. számú végzését helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban felmerült 6.790 (hatezer-hétszázkilencven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A vádlottat a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2013. december 10-én kihirdetett 12.B.XI.468/2013/14. számú ítéletével lopás vétsége [Btk. 370. § (1) és (2) bekezdés b), c) pont] miatt három évre próbára bocsátotta. A bűnjelek mellett határozott a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 21.Bf.5878/2014/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét - a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés érintetlenül hagyásával - hatályon kívül helyezte és az 1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés II. fordulatának d) pontja szerint minősülő lopás vétsége miatti eljárást megszüntette. Megállapította, hogy az első és a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság végzése ellen az ügyész - a büntetőeljárás megszüntetése miatt - a vádlott bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása végett jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.901/2014/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Nézete szerint a Fővárosi Törvényszék az első fokon megállapított tényállás alapján téves jogkövetkeztetést vont le a vádlott jelenlegi és korábbi ügyében (a Budapesti XX-XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 5.B.XX.133/2013/5.) elbírált cselekmények közötti folytatólagos egység megállapításakor. Álláspontja szerint ugyanis sem sorozatban elkövetett cselekményről, sem rövid időközönkénti megvalósításról nem lehet beszélni, ennek hiányában pedig az egységes akarat elhatározásra sem vonható megalapozott következtetés, a folytatólagosság megállapítása ezért kizárt. A kifejtettekre figyelemmel ezért a vádlott terhére az 1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés II. fordulat d) pontja szerint minősülő lopás vétségében való felelősség megállapítása miatt börtönbüntetés kiszabására és közügyektől eltiltás alkalmazására tett indítványt.

A Fellebbviteli Főügyészség nyilvános ülésen eljáró képviselője az írásban előterjesztett indítványt fenntartotta.

A védő a nyilvános ülésen kifejtette, hogy a bírói gyakorlat szerint a kettőtől hat hónapos időközönként elkövetett cselekmények a folytatólágosság egységébe tartoznak, így a jelenleg négy hónapos időközzel megvalósított cselekmények is folytatólágosnak tekinthetők. A másodfokú bíróság határozatát e miatt törvényesnek találta, következésképp annak helybenhagyását kérte.

A fenti álláspont elfogadásának hiányában is eltúlzottnak tartotta az ügyész által indítványozott büntetések alkalmazását. Hangsúlyozta az elkövetés motívumát, azt hogy a vádlott a cselekménnyel megélhetési gondjait próbálta megoldani. Az enyhítő körülményekre, így a vádlott tényfeltáró beismerő vallomásra, betegségére, a szabálysértési értékhatárhoz közeli elkövetési értékre tekintettel közérdekű munka kiszabására tett indítványt.

A vádlott a nyilvános ülésen előadott felszólalásában kifejtette, hogy korábbi büntetésének végrehajtását azért nem tudta a behívás időpontjában megkezdeni, mivel kórházban tartózkodott. Szabadulása esetén ismételt kórházi kezelésre, pacemaker beültetés miatti műtetre van szüksége.

Az ítélet tábla nem találta alaposnak az ügyész által bejelentett fellebbezést.

A Fővárosi Ítélet tábla vizsgálva az ügyészi másodfellebbezés joghatályosságát megállapította, hogy a harmadfokú eljárásnak a Be. 386. § (1) bekezdés c) pont második fordulata szerinti törvényes előfeltétele fennáll, mert az elsőfokú bíróság által bűnösnek kimondott vádlottal szemben a másodfokú bíróság a büntetőeljárást megszüntette.

A harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bíróság eljárást a Be. 387. § (1) bekezdése értelmében bírálta felül abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetve a másodfokú eljárásban megtartották-e, valamint hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e. A harmadfokú felülbírálat során megállapítható volt, hogy az eljárási szabályokat mind a másodfokú, mind az elsőfokú bíróság megtartotta.

A harmadfokú bíróság azt is megállapította, hogy a jogorvoslati kérelemmel nem támadott tényállást mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, erre figyelemmel a Be. 388. § (1) és (2) bekezdése értelmében a tényállás irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

E tényállás mindössze az előéleti adatokat érintően annyi pontosítást igényelt, hogy a Budapesti XX-XXI. és XXIII. kerületi Bíróság 5.B.XX.133/2013/5. számú ítélete 2013. január 31. napján emelkedett jogerőre.

A harmadfokú bíróságnak jogkérdésben, mégpedig abban kellett állást foglalnia, hogy a jelenleg eljárás tárgyát képező, 2012. szeptember hó 2. napján elkövetett, valamint a Budapesti XX-XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 5.B.XX.133/2013/5. számú ítéletével elbírált, 2013. január hó 3. napján megvalósított cselekmények a folytatólágosság egységébe tartoznak, avagy sem.

Az 1978. évi IV. törvény 12. § (2) bekezdése értelmében nem bűnhalmazat, hanem folytatólágosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el. E szerint a folytatólágos bűncselekmény elemei; az ugyanolyan bűncselekmény, az egységes akarat-elhatározás, az azonos sértett, a rövid időköz, valamint a többszöri elkövetés.

A fenti elemeket tanulmányozva a többszöri elkövetés, az azonos sértett, valamint az ugyanolyan bűncselekmény megállapításához nem fért kétség. Mindössze a rövid időköz, illetve az egységes akarat-elhatározás analizálása, értelmezése volt indokolt. A kommentár szerint a rövid időköz követelménye bűncselekmény típusonként eltérő lehet, s általános jelleggel nem határozható meg. A bírói gyakorlat adott esetben több hónapnyi időt is rövid időköznek tekint. Az ítélkezési gyakorlat szerint tehát a pár hónapos idő eltéréssel többször megvalósított cselekmények - az egyéb feltételek fennállása esetén - a folytatólagosság egységébe tartoznak. A harmadfokú bíróság ezért egyetértett a másodfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a négy hónapos idő különbség olyan rövid időköznek tekinthető, amely megteremti a folytatólagosság egységét.

Az egységes akaratelhatározás kérdéskörét érintően a kommentár szerint ilyen akaratelhatározás hiányára utalhat például a részcselekmények eltérő motívuma, vagy azok pillanatnyi indulatból fakadó volta, erős szitutatív kötöttsége. A folytatólagosság törvényi egysége nem állapítható meg, ha az elkövető a testi sértési cselekményeket egységes akaratelhatározás nélkül, kifejezetten alkalomszerűen és pillanatnyi indulatból fakadóan valósítja meg. (BH.1995.257.) Egy másik jogeset (BH2013.1.) szerint a folytatólagosság feltételei sorában szereplő egységes akaratelhatározás és a rövid időköz között szoros az összefüggés. Minél hosszabb az egyes részcselekmények között eltelt idő, annál valószínűbb az egységes akaratelhatározás hiánya.

A fenti ismérveket a jelenleg vizsgált ügyre vetítve kijelenthető, hogy a részcselekmények azonos motívuma az egységes akaratelhatározás megállapítására alkalmas körülménynek tekinthető. A szóban forgó és a korábbi (Budapesti XX-XXI. és XXIII. kerületi Bíróság 5.B.XX.133/2013. számú) ügyben elbírált cselekmények azonos motívumból fakadtak; mégpedig a szerény jövedelmi körülmények között élő vádlott megélhetési gondjaiból. Így a harmadfokú bíróság - azonosan a törvényszékkel - az egységes akarat-elhatározás fennállását is megállapíthatónak tartotta.

Nem tévedett tehát a másodfokú bíróság, amikor a vádlottnak a jelenleg elbírált, valamint a korábbi, a Budapesti XX-XXI. és XXIII. kerületi Bíróság 5.B.XX.133/2013. számú ügyben elbírált cselekményeit a folytatólagosság egységébe tartozónak ítélte, így ítélt dolog címén a jelenleg lopás vétsége miatt indított eljárást a Be. 373. § (1) bekezdés I. fordulat d) pontjára figyelemmel megszüntette.

Azt szükséges még kiemelni, hogy a felülbírálat tárgyát képező ügyben egy korábban végrehajtott cselekmény került a bíróság elé, amely miatt a próbára bocsátás alkalmazása amiatt volt kizárt, mivel egy később elkövetett, de korábban bíróság elé kerülő cselekmény (Budapesti XX-XXI. és XXIII. kerületi Bíróság 5.B.XX.133/2013.) miatt felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt állt a vádlott. Ezekre a körülményekre is figyelemmel mindenképp indokolt lett volna az egységes eljárás keretén belüli egységes elbírálás, amelynek lehetőségét teremtette meg a másodfokú bíróság határozata.

A 6/2009. számú Büntető Jogegységi Határozat értelmében az eljárás tárgyát képező ügyben az ügyészség az elévülési időn belül a Be. 408. § (1) bekezdés a/2. pontja alapján perújítást kezdeményezhet a vádlott terhére.

A kifejtettekre figyelemmel a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 339. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. év április hó 12. napján

. Hrabovszki Zoltán s.k.	. Halász Etelka s.k.	. Németh Nándor s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 21.Bf.5878/2014/7. számú végzése a Fővárosi Ítéltábla 4.Bhar.46/2016/4. számú végzése folytán 2016. év április hó 12. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. év április hó 12. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő